

Nhà đầu tư chứng khoán sẽ được mở nhiều tài khoản?

TRỌNG TRIẾT

Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (UBCK) đang xây dựng quy chế giao dịch và lấy ý kiến của các đơn vị trong Bộ Tài chính, trong đó có bàn đến vấn đề về việc nhà đầu tư có được mở thêm tài khoản, có được bán chứng khoán trong cùng phiên hay không? Dù chưa chính thức nhưng đó vẫn là thông tin tích cực cho các nhà đầu tư.

Theo thông lệ quốc tế

Các nước trên thế giới đã áp dụng từ rất lâu việc cho nhà đầu tư được mở nhiều tài khoản, được cùng mua, bán trong cùng phiên. Trong khi đó, tại Việt Nam hiện nay nhà đầu tư chỉ được phép mở một tài khoản duy nhất và trong cùng phiên giao dịch không được mua và bán cùng một loại chứng khoán. Điều này một phần vì sự lo ngại về các thủ tục hành chính và các phát sinh trong quá trình xử lý hệ thống. Giải thích của các cơ quan chức năng về việc này là để dễ kiểm soát, lành mạnh hóa thị trường, tránh việc nhà đầu tư đặt lệnh mua-bán cùng một mã cổ phiếu nhằm lũng đoạn, trục lợi... Tuy nhiên, mục đích của quy định này hầu như không đạt được như ý dù thực tế có rất nhiều nhà đầu tư đã mở nhiều hơn một tài khoản để phục vụ giao dịch cho mình. Những giao dịch trên các tài khoản khác nhau này đều được thực hiện dễ dàng thông qua việc ủy quyền... Việc áp dụng quy chế này khiến cho cả nhà đầu tư, công ty chứng khoán (CTCK) và cơ quan quản lý đều phải mất khá nhiều chi phí để quản lý và "lách luật". Ví dụ: Nhà đầu tư phải tốn thời gian, tiền bạc để tiến hành "nhờ vả" mở nhiều tài khoản giao dịch. Khi nhờ người khác đứng tên làm chủ tài khoản, nhà đầu tư có thể hoạt động thông qua ủy quyền của chủ tài khoản nhưng không có đầy đủ các quyền sở hữu và quyền định đoạt số tiền trong tài khoản đó.

Ngay bản thân cơ quan quản lý nhà nước cũng không đủ biện pháp chế tài nếu phát hiện việc một nhà đầu tư giao dịch cùng lúc ở 2-3 tài khoản khác nhau vì họ đã được "ủy quyền" một cách hợp pháp. Vì vậy, theo nhiều chuyên gia chứng khoán, không nên chỉ vì những lo ngại nhỏ mà ảnh hưởng đến cả thị trường. Trên thực tế, việc đầu cơ chứng khoán là một hoạt động phổ biến ở tất cả thị trường chứng khoán và việc ngăn chặn những hành vi theo hướng tiêu cực là chuyện nên làm. Riêng chuyện đầu cơ theo một ý nghĩa tích cực lại sẽ làm cho tính thanh khoản của thị trường tăng lên.

Thời điểm đã thích hợp?

Việc nhiều người còn bán khoản là liệu thời điểm này đã thích hợp để nới rộng các qui chế giao dịch trên thị trường chứng khoán (TTCK) hay chưa? Thế nhưng, TTCK Việt Nam ra đời được gần 10 năm, cũng đã trải qua nhiều thăng trầm. Trong khi đó, thời gian này những tác động của kinh tế thế giới, những chính sách vĩ mô của Chính phủ đã được phản ánh khá tốt trên thị trường. Tâm lý nhà đầu tư đã bắt đầu dần được ổn định hơn nhờ các thông tin vĩ mô được phản ánh nhanh và hiệu quả hơn, những tác động của các biến số lớn như: lạm phát, giá xăng dầu, vàng, tốc độ tăng trưởng kinh tế, xuất- nhập khẩu, FDI, FII... được nhà đầu tư đón nhận, phân tích và phản ứng tích cực hơn; trải qua nhiều thăng trầm cũng rút ra được các bài học kinh nghiệm cho mình. Bên cạnh đó, các CTCK bắt đầu cải tiến công nghệ, đưa ra nhiều dịch vụ tiện ích hỗ trợ nhà đầu tư để hạn chế những thông tin, hành vi thao túng, giảm bớt tâm lý bầy đàn. Ngay khi UBCK Nhà nước có thông tin về việc xem xét lại quy chế này đã nhận được rất nhiều sự ủng hộ, đồng thuận của các chuyên

gia và nhà đầu tư. Việc cho phép nhà đầu tư cùng lúc mở nhiều tài khoản giao dịch giúp họ tự do thực hiện các hoạt động mua-bán trên cùng một mã cổ phiếu với phân tích và nhận định của mình theo quy định của pháp luật về giao dịch. Theo ông Nguyễn Hoàng Hải, Tổng thư ký Hiệp hội Các nhà đầu tư tài chính Việt Nam, việc cho phép mở nhiều tài khoản tại các CTCK sẽ làm tăng cơ hội lựa chọn cho nhà đầu tư. Nếu họ không hài lòng về chất lượng dịch vụ của CTCK này, họ có thể chuyển sang mở tài khoản tại một CTCK khác. Điều này sẽ có tác động rất lớn đến hoạt động của các CTCK. Bởi khi điều này được thực hiện, sự cạnh tranh giữa các công ty sẽ gay gắt hơn. Vì thế, đây cũng là một trong những động lực thúc đẩy các CTCK phải tìm cách nâng cao chất lượng dịch vụ. Bên cạnh đó, hiện có tình trạng nhiều nhân viên CTCK khi biết các nhà đầu tư lớn, đặc biệt là nhà đầu tư nước ngoài, giao dịch cổ phiếu nào thì họ cũng ăn theo, thậm chí đặt lệnh mua trước, hoặc bán trước bằng cách chèn lệnh khách hàng, để đạt được những khoản siêu lợi nhuận. Khi được mở nhiều tài khoản tại nhiều CTCK, động thái của nhà đầu tư sẽ khó bị “theo dõi”. Vì thế sẽ tránh được những giao dịch nội gián nói trên. Về vấn đề này cho phép nhà đầu tư được mua-bán một cổ phiếu trong cùng một phiên giao dịch, ông Nguyễn Hoàng Hải cũng cho rằng sẽ có tác động tích cực đến TTCK trong bối cảnh hiện nay. Tính thanh khoản của thị trường sẽ được tăng lên, hoạt động mua-bán sôi động hơn.

Ngăn chặn “thao túng giá” như thế nào?

Tất nhiên, những hành vi như “lướt sóng” hay “thao túng giá” cũng có thể sẽ có nhiều đất dụng võ hơn, nhưng chúng ta không thể không từng bước tiếp cận với thông lệ quốc tế khi quy mô thị trường ngày càng lớn. Vì vậy chỉ có vấn đề là cơ chế và công nghệ kiểm soát thế nào để hạn chế những

hành vi có thể làm ảnh hưởng đến thị trường. Theo giám đốc một CTCK tại TP.HCM, có thể ngăn chặn được các hành vi lũng đoạn giá chứng khoán nếu cơ quan quản lý thị trường xây dựng được bộ phận giám sát có năng lực, được trang bị công nghệ phù hợp và nhất là xác định được tiêu chí thế nào là hành vi “thao túng, lũng đoạn giá”. Tại các nước, một hành vi được xem là “thao túng giá” khi lệnh của một nhà đầu tư được nhập vào hệ thống có khả năng làm thay đổi về giá. Những nhà đầu tư có lệnh tạo biến động giá với xác suất càng lớn, trong một thời gian dài... đều sẽ bị đưa vào diện theo dõi và kiểm soát. Ngoài cơ chế xác định giao dịch bất thường, cơ quan quản lý phải có công cụ theo dõi và xử lý tin đồn bởi đây cũng là yếu tố gây biến động giá. Dựa trên những tiêu chí cụ thể này, kết hợp với hệ thống công nghệ có thể giám sát đến từng tài khoản, cơ quan chức năng hoàn toàn có thể bóc tách được những hành vi đầu cơ thao túng làm bóp méo giá hay là đầu cơ bình thường. UBCK Nhà nước cho rằng cũng đã tham khảo kinh nghiệm của các nước trong vấn đề giám sát và ngăn chặn các hành vi thao túng giá, nhưng không thể rập khuôn theo các tiêu chí nước ngoài do đặc thù riêng của từng thị trường. Riêng về công nghệ, thời gian tới UBCK Nhà nước sẽ thực hiện dự án nâng cấp hệ thống công nghệ Trung tâm Lưu ký Chứng khoán để theo dõi, giám sát hoạt động giao dịch. Với hệ thống công nghệ quản lý mới này, từng nhà đầu tư sẽ được cấp mã số (dù nhiều tài khoản cũng có một mã số), việc theo dõi và giám sát đến từng tài khoản và phát hiện các hành vi thao túng giá cũng tốt hơn. Do đó, việc cho phép nhà đầu tư mở nhiều tài khoản có thể được thực hiện sớm, riêng giao dịch “cùng mua cùng bán” trước mắt sẽ thử nghiệm với các giao dịch trên sàn OTC ■

(Nguồn: chinhphu.vn, vneconomits.vn)

Thị trường tài chính Việt Nam vẫn duy trì ổn định

THỦY NGUYỄN

C hỉ số CPI tháng 9 giảm dần so với tháng trước, cùng với việc Thống đốc NHNN đã ban hành 3 quyết định có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1/10: Quyết định 2131 giữ nguyên lãi suất cơ bản tiền đồng 14%/năm; Quyết định 2132 cho phép dùng tín phiếu NHNN bắt buộc phát hành ngày 17/3/2008 để cầm cố vay vốn, chiết khấu tại NHNN, sử dụng làm công cụ cho nghiệp vụ thị trường mở; Quyết định 2133 tăng lãi suất tiền gửi

dự trữ bắt buộc bằng tiền đồng đối với tổ chức tín dụng từ 3,6%/năm lên 5%/năm. Các quyết định này nhằm tác động tới việc tăng thanh khoản cho các ngân hàng thương mại(NHTM), tạo điều kiện cho các NHTM giảm lãi suất cho vay, đồng thời chuẩn bị nguồn vốn để đáp ứng nhu cầu tín dụng cuối năm, đặc biệt là vốn cho xuất khẩu, nông nghiệp, nông thôn, dự án có hiệu quả, các doanh nghiệp vừa và nhỏ. NHNN đã 3 lần điều chỉnh lãi suất, hai